

at leve under Udbannelsfestiden uden penuniær Støtte. Dette er et et Forhold, som ikke vil kunne ventes forandret, i alt Fald ikke i en nær Fremtid. Det forekommer os at være rimeligt, at de kommunale Autoriteter (Skoleraadene), naar Staten i øvrigt sørger for Undervisningen, burde yde Sagen den Støtte, at de gavede fornødne Tilskud til, at Eleverne i det hele kunde søge den paagældende Anstalt. Sagen kunde formentlig ordnes saaledes, at hvert Skoleraad gav en Understøttelse paa 80 til 100 Kr. til de i Skoleraadsfredsen hjemmehørende trængende unge Mennesker, der maatte ønske Uddannelse paa Anstalten. Vedkommende Skoleraad vilde paa denne Maade opnaa, at det kun kom til at yde Understøttelse til Amtets egne Indvaanere. Til Gengæld vilde det være rimeligt, at Skoleraadene som Betingelse for Ydelsen af Understøttelsen forlangte visse Garantier for, at de paagældende efter opnaaet Uddannelse virkelig søgte Ansættelse som Vinterlærere eller Bistolelærere i Skoleraadsfredsen og forpligtede sig til at arbejde som saadanne i ethvert Fald i nogle Aar. Den nærmere Ordning af de herhenhørende Spørgsmaal maatte imidlertid formentlig overlades til de enkelte Skoleraads egen Afgørelse.

III.

Hvad angaar Veligheden af en eventuel Statsanstalt til Uddannelse af Vinter- og Bistolelærere, da kunde det synes at ligge nærmest at søge det nuværende Staby Seminarium, hvor Uddannelse af Vinter- og Bistolelærere jo i en Aarrække er foregaaet, indrettet hertil. Vi tro imidlertid ikke, at der herved vilde opnaas et tilfredsstillende Resultat. Bygningen i Staby er ikke oprindelig opført til det Brug, der nu gøres af den. Lokalteterne ere ogsaa, til Dels som Følge heraf, alt for indskrænkede, og dette gælder særlig de Rum, hvori Eleverne forberede sig til Undervisningen og sove. For at tilfredsstillende Lokaler kunne opnaas, maatte derfor ikke ubetydelige Bygningsarbejder foretages. Den væsentligste Indvending, der kan gøres imod at søge bemeldte Seminarium omdannet som anført, er imidlertid den, at det ifølge det foran bemærkede ikke vil være muligt at faa en fyldestgørende Dvelfeskole sat i Forbindelse med Anstalten. Vi tillægge Dvelfeskolen en saa stor Betydning, at vi maa betragte den hele Anstalt som forfejlet, naar Seminariet ikke omfatter en saadan. De praktiske Dvelfer i en Børneskole bør nemlig gaa Haand i Haand med den teoretiske Undervisning og bør ledes af Seminariets Lærere, saaledes at der er fuldstændig Egalitet mellem den teoretiske og den praktiske Uddannelse. Som bekendt er en saadan Dvelfeskole ogsaa sat i Forbindelse med den ved Lov af 30te Marts 1892 oprettede Statskole i Vejle til Uddannelse af Lærerinder i Forstolen og det vil formentlig ikke kunne bestrides, at de samme Grunde, som have motiveret Oprettelsen af denne Skole, i lige saa høj Grad tale for, at en lignende Skole sættes i Forbindelse med den her omhandlede Anstalt. Dvelfeskolen bør derhos ligesom den i Vejle fuldstændig være underlagt Anstalten. Som ovenfor anført, findes der i Staby ingen Almueskole i Nærheden, og yderligere Lokalteter til Driften af en saadan Skole maatte derfor staffles til Vejle.

Idet vi saaledes ikke kunne anbefale, at det nuværende Staby Vinterlærer-Seminarium søges omdannet til en Statsanstalt, bliver det næste Spørgsmaal, om en Uddannelsesanstalt for Vinter- og Bistolelærere ikke burde sættes i Forbindelse med Uddannelseskolen for Lærerinder i Vejle. Heller ikke en saadan Plan tro vi imidlertid vil være heldig. Bortset fra, at Formaalet med de to Anstalter til en vis Grad er forskelligt, vilde den ommeldte Foranstaltning udtræve forholdsvis betydelige Byggeføretagender, idet der i ethvert Fald maatte tilvejebringes yderligere Lokaler for Dvelfeskolen, der i saa Tilfælde maatte betydelig udvides. Hertil kommer, at det vil være det naturligste og sikkest ogsaa det mest formaalstrjenlige, at Anstalten ligger i den Egn, hvorfra den skal have sine Elever, og hvor disse efter endt Uddannelse skulle virke.

Efter vor Formening bør den her omhandlede Anstalt være beliggende enten i en af Beskryvlands Købstæder eller i en større Stationsby sammesteds, som for Eksempel Stern eller Tarm.

Et Mindretal i Kommissionen, Formanden og Provst Vilstrup, foretrækker en Stationsby, medens de øvrige Medlemmer anse en Købstad for heldigst. Ved at henlægges til saadanne større Befolkningscentra vil det opnaas, at Anstaltens Elever lettest kunne erholde Logi uden for og i Nærheden af Anstalten, medens der, naar denne etableres paa Landet, fjernet fra en Stationsby, maatte drages Omkostning for, at Eleverne kunne